Talousarvioesitys 2022

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala

Kansliapäällikkö Minna Kivimäki

Liikenne- ja viestintävaliokunta 5.10.2021

LIIKENNE- JA VIESTINTÄMINISTERIÖ

Liikenne- ja viestintäministeriön hallinnonala yht. noin 3,5 mrd. euroa

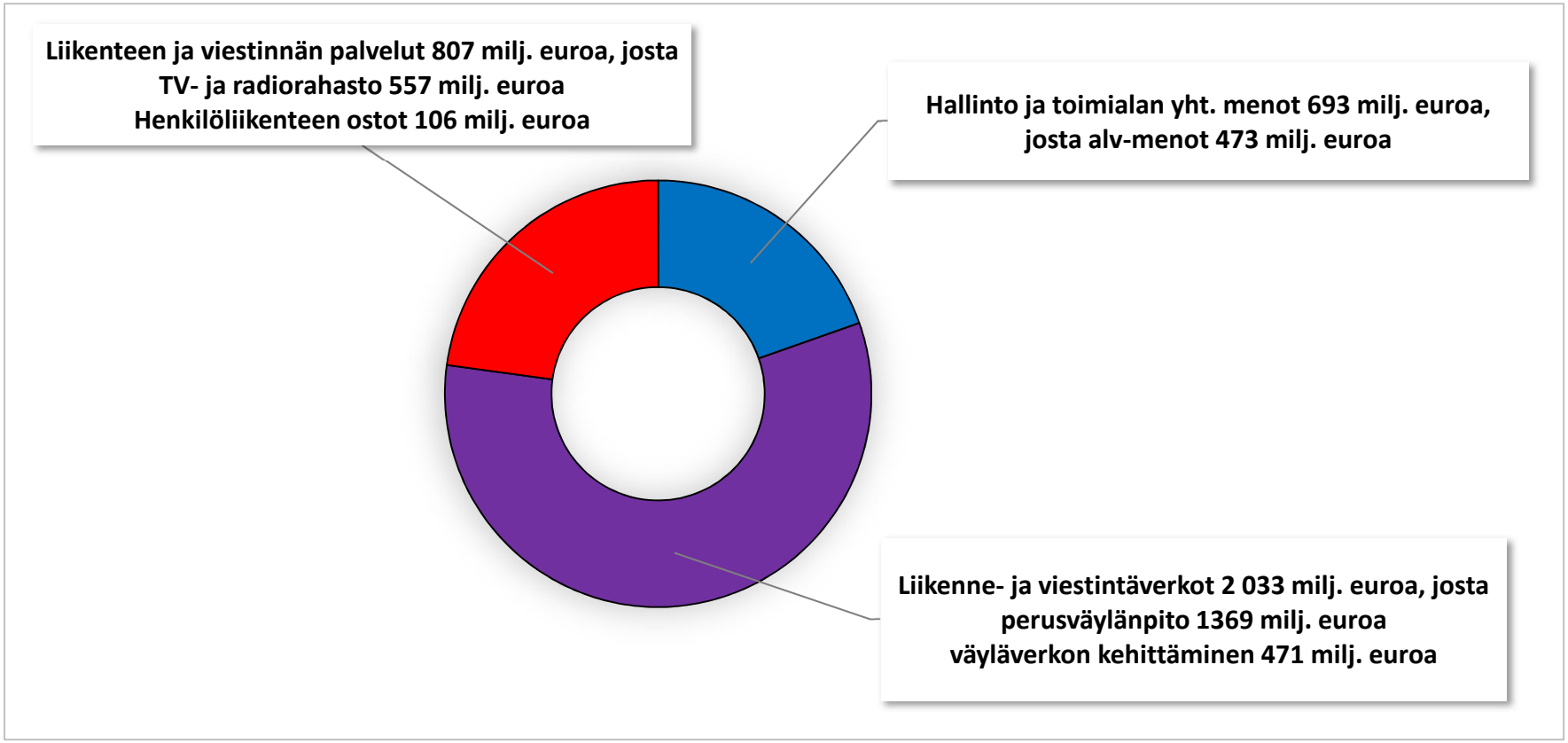

Määrärahat luvuittain vuoden 2022 talousarviossa

1 000 euroa	TA 2021	TAE 2022
01. Hallinto ja toimialan yhteiset menot	680 441	693 409
10. Liikenne- ja viestintäverkot	2 085 984	2 032 876
20. Liikenteen ja viestinnän palvelut	793 887	807 219
Hallinnonala yhteensä	3 560 312	3 533 504
Kehykseen kuuluvaa	2 533 783	2 503 878
Kehyksen ulkopuolella	1 026 529	1 029 626

Keskeiset nostot ja haasteet

- LVM:n pääluokan määrärahat suuruusluokaltaan samalla tasolla kuin vuonna 2021
- Liikenteen päästöjen vähentäminen fossiilittoman liikenteen tiekartan mukaisesti
- Nopeiden raideyhteyksien edistäminen jatkuu aiemmin myönnetyillä määrärahoilla
- Jatkossa valtakunnallinen 12-vuotinen liikennejärjestelmäsuunnitelma ja väyläverkon 8-vuotinen investointiohjelma ohjaavat osaltaan määrärahojen kohdentamista

Haasteita ja kehittämiskohteita:

- Tieverkon (ml. alempi verkko) kunto ja korjausvelan hallinta
- Suurten väyläinvestointien rahoitus
- Kyberturvallisuuden kehittäminen
- Liikenne- ja viestintäviraston rahoituksen kokonaisuus

Liikenne- ja viestintäverkot

- Liikenne- ja viestintäverkkojen määrärahoista valtaosa eli noin 1,37 miljardia euroa kohdennetaan ratojen, teiden ja vesiväylien perusväylänpitoon
- Perusväylänpidon määrärahaan sisältyy parlamentaarisen työryhmän esityksen mukainen 300 milj. euron pysyvä tasokorotus
- Tasokorotuksella pyritään hallitsemaan korjausvelkaa ja purkamaan sitä asteittain
- Valtion avustukset kuntien joukkoliikennehankkeisiin 39,7 milj. euroa
- Uutena hankkeena avustetaan Länsi-Helsingin raitiotien suunnittelua (ml. Vihdintien pikaraitiotie), jonka valtuus enintään 4,26 milj. euroa
- Aiemmin alkaneina hankkeina jatkuvat Länsimetro, Raide-Jokeri, Tampereen raitiotie, Vantaan raitiotien suunnittelu, Turun raitiotien suunnittelu ja Helsingin seudun lähijunaliikenteen varikoiden suunnittelu

Korjausvelan kehittyminen

Arvio korjausvelan määrän (milj. euroa) kehittymisestä 2021-2022 (Väylävirasto)

	Korjausvelka tiet/radat, milj. euroa		
	1.1.2021 (laskettu)	31.12.2021 (raportoitu elokuu / ennuste)	31.12.2022 (ennuste / tavoite)
tiet	1539	1570 / 1570	1610
radat	1278	1280 / 1285	1310
vesiväylät	35	35 / 35	35
Yht.	2852	2885 / 2890	2965

Vuoden 2022 jälkeen

- Nykyisen JTS 2022-2025 mukaisilla määrärahatasoilla korjausvelka kasvaa edelleen
- Liikenne 12-suunnitelmassa on esitetty perusväylänpidon määrärahatarpeet (ml. yleinen kustannustason nousu) vuodesta 2025 alkaen, joilla korjausvelka vähenisi 2,2 mrd. euroon vuoteen 2032 mennessä
- Vesiväylien osalta korjausvelka on varsin pieni ja vähenee hieman

Vuonna 2022 käynnissä olevat väyläverkon kehittämishankkeet

- 19 ratahanketta, joiden toteuttamisajan valtuudet yhteensä ovat 1,3 mrd. euroa
- 13 tiehanketta, joiden toteuttamisajan valtuudet yhteensä ovat 602 milj. euroa
- 3 vesiväylähanketta, joiden toteuttamisajan valtuudet yhteensä ovat 121,5 milj. euroa
- Yhteensä eri puolilla Suomea on vuonna 2022 käynnissä 35 väylähanketta, joiden toteuttamisajan valtuudet ovat yli 2 mrd. euroa
- Valtaosa edellä mainituista väylähankkeista valmistuu liikennekäyttöön vuosien 2022-2025 aikana

Liikenteen ja viestinnän palvelut

- Julkisen henkilöliikenteen palvelujen ostoon esitetään 105,7 milj. euroa, johon sisältyy 20 milj. euron pysyvä tasokorotus ilmastoperusteisiin toimenpiteisiin
- Meriliikenteessä käytettävien alusten kilpailukyvyn parantamiseen 89 milj. euroa
- Saariston yhteysaluspalveluihin osoitetaan 20,4 milj. euroa, sisältäen 1,25 milj. euroa yhteysalusliikenteen laiturien korjauksiin
- Yhteysalusmomentille esitetään 7,5 milj. euron valtuutta 5-vuotiseen sopimukseen yhteysalusliikenteen hankintaan Rymättylän reittialueelle sekä lyhyisiin jatkosopimuksiin Hiittisten ja Kotka-Pyhtään reiteille
- Tieliikenteen turvallisuustoimintaan esitetään 8,1 milj. euroa
- Laajakaistahankkeen jatkamiseen 15 milj. euroa RRF-rahoituksena
- Siirto valtion TV- ja radiorahastoon 543,3 milj. euroa Yleisradio Oy:n julkisen palvelun kustannusten kattamiseen

Fossiilittoman liikenteen tiekartta

- Hallituksen hyväksymän fossiilittoman liikenteen tiekartan toimenpiteillä vastataan tavoitteisiin liikenteen päästövähennyksistä
- Liikenteen päästöt vähintään puolitetaan vuoteen 2030 mennessä v. 2005 tasoon verrattuna askeleena kohti hiiletöntä liikennettä
- Toimenpiteisiin vuodelle 2022 yhteensä 75 milj. euroa, josta LVM:n pääluokassa noin 52 milj. euroa
- Noin 41 milj. euroa julkisen henkilöliikenteen ilmastoperusteisiin toimiin ml. kaupunkiseutujen joukkoliikenteen tuki
- 6 milj. euroa vaihtoehtoisella käyttövoimalla toimivien ajoneuvojen hankintatukeen sekä konversioihin
- Kävelyn ja pyöräilyn edistämisen valtionavustuksiin 4 milj. euroa